

**LIETUVOS KINOLOGŲ DRAUGIJOS  
EKSTERJERO TEISĖJŲ KOLEGIJOS  
REGLAMENTAS**

**1. LKD EKSTERJERO TEISĖJŲ KOLEGIJA**

- 1.1. LKD eksterjero teisėjų kolegiją (toliau Kolegija) sudaro LKD klubų nariai, kuriems suteikta arba patvirtinta (jei gauta užsienyje) tarptautinės kategorijos eksterjero teisėjo kvalifikacija.
- 1.2. Kolegija renkasi posėdžiui ne rečiau kaip kartą per metus. Kolegijos posėdis kviečiamas Kolegijos biuro sprendimu arba pareikalavus 1/3 narių. Posėdžiai galioja dalyvaujant mažiausiai 2/3 narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.
- 1.3. Kolegija tvirtina Kolegijos reglamentą, LKD asistentų ir teisėjų rengimo programas, tvirtina arba keičia Kolegijos biuro nutarimus.
- 1.4. Kolegijos biurą renka teisėjų kolegija iš savo narių, penkeriems metams. Biurą sudaro Kolegijos pirmininkas, sekretorius ir trys nariai.
- 1.5. Kolegijos biuras posėdžiauja esant reikalui, bet ne rečiau kaip du kartus per metus. Kolegijos biuro posėdžiai kviečiami Kolegijos pirmininko iniciatyva arba pareikalavus 2 nariams. Posėdžiai galioja dalyvaujant ne mažiau kaip 2/3 narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.
- 1.6. Kolegijos biuras:
  - 1.6.1. kasmet sudaro, tikrina ir pateikia LKD sekretoriatui teisėjų ir asistentų sąrašus;
  - 1.6.2. organizuoja asistentų ir teisėjų egzaminus;
  - 1.6.3. tvirtina teisėjų kategorijas ir teisėjaujamų veislių sąrašą;
  - 1.6.4. išduoda teisėjų ir asistentų pažymėjimus;
  - 1.6.5. stabdo teisėjų įgaliojimus;
  - 1.6.6. skiria nuobaudas;
  - 1.6.7. rengia seminarus, kursus ir kt.
- 1.7. Kolegijos pirmininkas:
  - 1.7.1. pirmininkauja Kolegijos ir Kolegijos biuro posėdžiams;
  - 1.7.2. organizuoja Kolegijos biuro darbą;
  - 1.7.3. pateikia Kolegijai metinę ataskaitą.
- 1.8. Kolegijos biuro sekretorius:
  - 1.8.1. protokoluoja Kolegijos ir Kolegijos biuro posėdžius;
  - 1.8.2. informuoja Kolegijos ir Kolegijos biuro narius apie posėdžių laiką ir vietą;
  - 1.8.3. tvarko Kolegijos ir Kolegijos biuro dokumentaciją.
- 1.9. Kolegijos bei Kolegijos biuro posėdžiuose nariai privalo dalyvauti. Su pateisinama priežastimi nedalyvaujantys nariai savo balso teisę turi perduoti kuriam nors kitam nariui.

**2. ASISTENTAI**

- 2.1. Asistentu gali tapti kiekvienas LKD klubo narys, ne jaunesnis nei 16 metų, teigiamai išlaikęs egzaminą (testą).
- 2.2. Asistentų egzamino klausimų temos: LKD parodų taisyklės bei šis reglamentas.
- 2.3. Egzaminą priima vienas tarptautinės kategorijos eksterjero teisėjas, kurį skiria Kolegijos pirmininkas.
- 2.4. Apie egzamino datą ir vietą organizatorius ne vėliau kaip prieš 10 dienų turi informuoti Kolegijos biuro sekretorių, kuris pateikia šią informaciją LKD internetiniame tinklapyje ne vėliau kaip prieš 7 dienas iki egzamino.
- 2.5. Išlaikęs egzaminą asistentas gauna pažymėjimą – stažo lapą, kuriame fiksuojamas jo darbas parodose.
- 2.6. Asistento stažas trunka mažiausiai 2 metus. 4 metus nedirbęs nei vienoje parodoje asistentas išbraukiamas iš sąrašo. Toks asmuo gali vėl tapti asistentu iš naujo išlaikęs egzaminą (testą).
- 2.7. Asistentas privalo:
  - 2.7.1. laikytis LKD parodų taisyklių;
  - 2.7.2. vykdyti ringo teisėjo nurodymus;
  - 2.7.3. laikytis kinologinės etikos normų;
  - 2.7.4. estetiškai atrodyti;
  - 2.7.5. mandagiai elgtis ringe.

**3. TEISĖJAI**

- 3.1. LKD eksterjero teisėjai skirstomi į:
  - 3.1.1. nacionalinės kategorijos teisėjus;

- 3.1.2. tarptautinės kategorijos teisėjus.
- 3.2. Nacionalinės ir tarptautinės kategorijos teisėjai gali būti:
  - 3.2.1. veislės teisėjai;
  - 3.2.2. grupės teisėjai;
  - 3.2.3. visų veislių teisėjai.
- 3.3. Nacionalinės kategorijos teisėju gali tapti asistentas, LKD klubo narys, ne jaunesnis nei 18 metų, turintis vidurinį išsilavinimą, dirbęs mažiausiai du metus asistentu ar sekretoriumi mažiausiai dešimtyje parodų, išklauses teisėjų parengimo kursus, turintis reikalingą stažuočių skaičių ir išlaikęs teorinį bei praktinį egzaminą.
- 3.5. Nacionalinės kategorijos teisėjo egzamine privalomos temos:
  - 3.5.1. šuns anatomija (statika), morfologija ir judesiai (dinamika);
  - 3.5.2. genetika, (sveikata ir charakteris);
  - 3.5.3. teisėjo elgesys, teisėjavimo principai ir technika;
  - 3.5.4. LKD parodų taisyklės bei šis reglamentas;
  - 3.5.5. FCI parodų nuostatai bei teisėjų reglamentas.
  - 3.5.6. veislės standarto(-u) žinojimas (praktinis egzaminas);
- 3.6. Nacionalinės kategorijos teisėjas turi teisę:
  - 3.6.1. teisėjauti visose LKD organizuojamose parodose ir suteikti titulus LT CAC, CACIB;
  - 3.6.2. teisėjauti nacionalinio lygio parodose užsienyje ir suteikti titulus CAC, po to, kai tas veisles jau yra teisėjavęs Lietuvoje ne mažiau trijų kartų.
- 3.7. Tarptautinės kategorijos teisėju gali tapti nacionalinės kategorijos teisėjas, teisėjavęs mažiausiai tris kartus ir asistavęs tarptautinės kategorijos teisėjui tarptautinėse arba veislės klubo parodose mažiausiai 5 kartus, arba teisėjavęs 5 kartus. Bent vieną kartą teisėjas turi būti teisėjavęs tarptautinėje arba veislės klubo parodoje. Pretenduojančio į tarptautinę kategoriją nacionalinės kategorijos teisėjo stažas turi būti ne mažesnis, kaip 2 metai.
- 3.8. Tarptautinės kategorijos teisėjas gali teisėjauti visose FCI pripažįstamose parodose Lietuvoje ir užsienyje ir suteikti titulus CAC bei CACIB.
- 3.9. Veislės teisėjas yra asmuo, turintis teisę teisėjauti vieną ar kelias veisles.
- 3.10. Grupės teisėjas turi teisę teisėjauti visas vienos ar kelių FCI grupių šunų veisles. Grupės teisėjas turi teisę teisėjauti atitinkamą FCI grupę parodos gražiausių šunų rinkimuose (BIG – best in group). Teisėjas, esantis mažiausiai trijų FCI grupių teisėju, kolegijos biuro sprendimu gali įgyti teisę teisėjauti visuose gražiausių šunų rinkimuose (BIS – best in show). FCI pripažinus naują veislę ir ją priskyrus teisėjui kvalifikuotai grupei, grupės teisėjas automatiškai įgyja teisę ją teisėjauti. Jei veislė perkeliama į kitą grupę, grupės teisėjas išsaugo teisę ją teisėjauti.
- 3.11. Pirmą kartą tapti visos FCI grupės teisėju veislės teisėjas gali pretenduoti ne anksčiau kaip po 4 metų reguliaraus (mažiausiai 2 kartus per metus) šios grupės veislių teisėjavimo nacionalinėse ir tarptautinėse parodose. Jei pirmoji iš eilės yra IV FCI grupė, tai antrajai pasirinktai grupei galioja aukščiau nurodyta tvarka, o laiko atskaita prasideda po vienerių metų nuo taksų veislių egzaminu išlaikymo.
- 3.12. Pasirošimas kitų tolimesnių keturių grupių teisėjo kvalifikacijai gauti turi tęstis ne mažiau kaip po vienerius metus kiekvienai grupei.
- 3.13. Visų veislių teisėjas turi teisę teisėjauti visas FCI pripažįstamas veisles. Jis turi teisę teisėjauti BIG ir BIS bei visus konkursus. Jei FCI pripažįsta naują veislę, visų veislių teisėjas automatiškai įgyja teisę ją teisėjauti.
- 3.14. Kolegijos biuras gali patvirtinti visų veislių teisėjo kategoriją LKD teisėjui, turinčiam 10 metų teisėjavimo stažą ir teisę teisėjauti penkias FCI grupes (privalomos I, II, III ir IX FCI grupės)
- 3.15. Teisėjas gali papildyti teisėjaujamų veislių sąrašą po reikalingų stažuočių tos(u) veislės(ių) ringe pas tarptautinės kategorijos teisėją ir išlaikęs praktinį veislės standarto egzaminą.
- 3.16. Teisėjui, neturinčiam 10 metų teisėjavimo stažo, papildžiusiam veislių sąrašą nauja(omis) veisle(ėmis), teisė teisėjauti tarptautinėse parodose Lietuvoje ir/ar teisėjauti kitose šalyse suteikiama po to, kai jis šia(as) veislę(es) bus teisėjavęs ne mažiau tris kartus nacionalinėse parodose Lietuvoje (pagal priedą Nr.1).
- 3.17. Stažuotės atliekamos suderinus su parodos organizatoriais ir teisėju. LKD parodose vienu metu pas teisėją gali stažuotis ne daugiau dviejų stažuotojų.
- 3.18. Stažuotis galima:
  - 3.18.1. pas LKD tarptautinės kategorijos teisėją, teisėjaujantį tą veislę ne mažiau 4 metų;
  - 3.18.2. pas LKD tarptautinės kategorijos teisėją, turintį 10 metų bendrą teisėjavimo stažą ir teisėjaujantį tą veislę ne mažiau 2 metų;
  - 3.18.3. pas kitų FCI šalių teisėjus, gavus sutikimą iš anksto.
- 3.19. Teorinį egzaminą priima trijų tarptautinės kategorijos teisėjų komisija, vienas iš komisijos narių turi būti kandidato pasirinktos(u) veislės(ių) teisėju. Komisijos sudėtį skiria Kolegijos pirmininkas.
- 3.20. Praktinį egzaminą priima tarptautinės kategorijos teisėjas.
- 3.21. Praktinis egzaminas laikomas raštu aprašant reikiamą konkrečios veislės šunų skaičių. Piedas Nr. 1
  - 3.21.1. Lietuvoje vykstančioje parodoje;

- 3.21.2. specialiai egzaminui pritačius reikalingą skaičių reikiamos veislės šunų;
- 3.21.3. atskiru Kolegijos biuro leidimu užsienyje specializuotose veislės parodose.
- 3.22. Teisėjas, turintis ne mažesnį kaip dešimties metų (iš jų – penkerių metų tarptautinės kategorijos) stažą, pristatęs reikalingas stažuotes, egzaminų nelaiko.
- 3.23. Kolegijos biuras stabdo teisėjo įgaliojimus:
  - 3.23.1. paties teisėjo prašymu;
  - 3.23.2. teisėjui nebesant jokio LKD klubo nariu;
  - 3.23.3. du metus ar ilgiau neteisėjavus arba neasistavus nei vienoje parodoje, nedalyvavus nei viename seminare;
  - 3.23.4. penkis metus neteisėjavus nei vienoje parodoje.
- 3.24. Kolegijos biuras gali grąžinti teisėjo įgaliojimus jam prašant. Jei teisėjo įgaliojimai buvo susatbdyti 3.23.3. punkte nurodytu atveju, grąžinus įgaliojimus teisėjo stažas skaičiuojamas nuo grąžinimo datos.
- 3.25. Penkis metus neteisėjavęs teisėjas, norintis vėl teisėjauti, privalo išlaikyti praktinį egzaminą. Stažas skaičiuojamas nuo pakartotinio egzamino laikymo datos.
- 3.26. Atskaitiniam Kolegijos susirinkimui metų pabaigoje kiekvienas teisėjas privalo pateikti informaciją apie teisėjautas parodas.

#### 4. TEISĖJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

- 4.1. Teisėjai turi teisę:
  - 4.1.1. teisėjauti jų kategorijai atitinkančiose parodose;
  - 4.1.2. teisėjauti kitose šalyse FCI organizacijų kvietimu;
  - 4.1.3. asistuoti visose LKD ir jos klubų rengiamose parodose;
  - 4.1.4. stažuotis FCI pripažįstamosiose parodose, suderinę tai su organizatoriais;
  - 4.1.5. turėti savo asmeninį antspaudą;
  - 4.1.6. nemokamai įeiti į visus LKD renginius.
- 4.2. Teisėjai privalo:
  - 4.2.1. vadovautis FCI patvirtintais veislių standartais;
  - 4.2.2. laikytis FCI ir LKD dokumentų ir taisyklių reikalavimų;
  - 4.2.3. neviršyti savo kategorijos teisių;
  - 4.2.4. sistemingai gilinti žinias ir kelti kvalifikaciją;
  - 4.2.5. būti punctualiu ir drausmingu renginiuose;
  - 4.2.6. iš anksto pranešti apie motyvuotą neatvykimą į renginį;
  - 4.2.7. pranešti apie visus pasikeitimus, reikalingus teisėjų sąrašui.

#### 5. NUOBAUDOS

- 5.1. Jeigu įrodoma, kad teisėjas nusižengė LKD įstatams, LKD arba FCI eksterjero teisėjų reglamentų reikalavimams, Kolegijos biuras turi teisę skirti nuobaudą.
- 5.2. Teisėjui turi būti užtikrinta galimybė pasiaiškinti žodžiu arba raštu. Teisėjui turi būti suteikta teisė apskųsti sprendimą Kolegijai. Apeliacijos svarstyme negali dalyvauti tiesiogiai su svarstomu nusižengimu susiję asmenys.
- 5.3. Teisėjams gali būti taikomos šios nuobaudos:
  - 5.3.1. nusižengimo svarstymas netaikant nuobaudos;
  - 5.3.2. įspėjimas;
  - 5.3.3. papeikimas su gresiančiu draudimu teisėjauti;
  - 5.3.4. draudimas teisėjauti tam tikrą laikotarpį;
  - 5.3.5. teisėjo diskvalifikacija;
  - 5.3.6. draudimas teisėjauti užsienyje.
- 5.4. Sprendimui įsigaliojus, apie tai turi būti pranešta FCI (jei tai nuobaudos, paminėtos 5.3.3., 5.3.4. ir 5.3.5. punktuose).